

Independent Joint Anti-Corruption
Monitoring & Evaluation Committee

گزارش مطبوعاتی

نتایج ادویه بی کیفیت بعنوان بخشی از فساد در پروسه واردات ادویه و اثرات ناگوار آن روی صحت و سلامتی افغانها

کابل، افغانستان، ماه عقرب 1393/28- امروز، کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) ششمین ارزیابی آسیب پذیری های معروض به فساد خویش را روی پروسه واردات ادویه جات منتشر ساخت. تقاضای فزاینده برای محصولات دارویی و مشوقات مالی قابل توجه برای اشتراک در واردات غیر قانونی منجر به افزایش چشمگیر در واردات ادویه جات بی کیفیت گردیده است. یافته های راپور ارزیابی نشان میدهد که حداقل 50٪ از 700-800 میلیون دالری مارکیټ وارداتی ادویه افغانستان حاوی محصولات وارداتی غیر قانونی میباشد.

تعدادی از یافته های ارزیابی آسیب پذیری های معروض به فساد ذیلآ خلاصه میگردد:

انگیزه های مالی جهت واردات ادویه جات با کیفیت پایین وجود دارد

از مرحله ثبت نام شرکت های تولیدی خارجی و شرکت های وارداتی ادویه الی ثبت و راجستر اسناد پروفورمه و آزمایش کیفیت دوا، پروسه واردات به مقدار زیاد آسیب پذیر به فساد می باشد. مشوقات فراوان مالی جهت شمولیت واردات غیرقانونی ادویه منجر به افزایش قاچاق و همچنین ایجاد شرکت هایی که درکل به تولید و واردات ادویه بی کیفیت به افغانستان اختصاص یافته اند، گردیده است. به عنوان مثال، چنین تخمین صورت گرفته است که حدود 60 درصد ادویه جات وارداتی به افغانستان به طور خاص برای بازار این کشور در پاکستان تولید می گردد. باور بر این است که دلیل افزایش قابل توجه تعداد شرکت های تولید ادویه در پاکستان سهولت ها درتولید ادویه بی کیفیت و واردات آن و نظارت ضعیف از بازار دوا می باشد.

بسیاری از نقاط ضعف قانونی و نهادی هنوزباقی مانده اند

کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) دریافت که قانون تدارکات عامه افغانستان (1387) روی معیارهای انتخاب ادویه توضیحات لازم را فراهم نمی سازد. روش معمول مطابق قانون آنست که ادویه جات باید برمینای قیمت پایین انتخاب گردد که این در مخالفت با ایجاد توازن درست بین قیمت و کیفیت قراردارد. قانون ادویه جات (1386) به انتخاب، تولید، واردات، توزیع و مصرف محصولات دارویی در کشور می پردازد و آن زمانی تصویب گردید که افغانستان دچار کمبود قابل توجه محصولات دارویی بوده و قانون بیش از حد به ساده سازی روند واردات ادویه پرداخته است. در نهایت، لست ادویه مجاز (1387) مشخص میسازد که کدام محصولات در بازار افغانستان قابل تولید، توریید و توزیع هستند. قرار است این لیست طی هر سه سال تجدید گردد، اما برای حداقل هفت سال چنین چیزی صورت نگرفته است. با این حال، مورد ملی دوا و غذا به تصویب واردات و یا تولید اضافی 50-60 قلم ادویه در هر سال ادامه می دهد. مصاحبه شوندهگان اظهار داشتند که این فرصت قابل توجه برای فساد بحساب می رود، آنطوریکه کارمندان وزارت صحت عامه به سادگی می تواند برای هر آن چیزی که شامل لیست نیست، تقاضای رشوه نمایند. کمبود های سازمانی و منابع بشری در دو ریاست عمده وزارت صحت عامه یعنی ریاست امور فارمسی و ریاست بررسی از تطبیق قوانین صحتی که از واردات ادویه جات نظارت بعمل می آورند به تضعیف این پروسه کمک می نماید. اساساً ریاست امور فارمسی به این هدف ایجاد گردیده است تا مقادیر بسیار کوچک واردات را مدیریت نماید و قادر به آن نیست که بخش های بزرگ و به سرعت در حال رشد واردات ادویه را اداره و نظارت نماید. علاوه بر این، در میان سایر دلایل برای ریاست های وزارت صحت عامه دشوار خواهد بود تا کارکنان فنی واجد شرایط را به دلیل معاشات پایین که توسط وزارت صحت عامه پرداخته می شود، استخدام نماید.

طرزاعمال های پیچیده واردات و الزامات اخذ جواز فرصت ها را برای فساد مساعد میسازد

Independent Joint Anti-Corruption Monitoring & Evaluation Committee

برای یک شرکت وارداتی ادویه، جواز ریاست جوازنامه وزارت تجارت و وزارت صحت عامه قبل از آغاز کار توريد ادویه نیاز است. جواز ریاست جوازنامه وزارت تجارت پیش شرط برای اخذ مجوز وزارت صحت عامه بحساب می رود. هنگامی که یک شرکت وارداتی ادویه مجوز ریاست جوازنامه های وزارت تجارت را به دست آورد، پس از آن ممکن است که تقاضای اخذ جواز واردات را از بخش امور فارمسی وزارت صحت بعمل آورد. اخذ جواز شامل حدود 44 مراحل جداگانه گردیده که این روند را در معرض آسیب پذیری های قابل توجه معروض به فساد قرار می دهد. کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) دریافت که شرکت های وارداتی ادویه در جهت پیروی از پروسه های اخذ جواز کم انگیزه هستند. با وجود اینکه این روند طولانی و پیچیده است، اما افراد و شرکت ها می تواند به راحتی از طریق رشوه و یا اعمال نفوذ روابط با مقامات سطوح بالا در داخل و خارج از وزارت صحت عامه جواز را بدست آورند.

علاوه بر مجوز ریاست جوازنامه وزارت تجارت و وزارت صحت عامه، ادویه وارداتی را فقط می توان از شرکت های که با بخش امورفارمسی وزارت صحت عامه ثبت و راجستر گردیده اند، خریداری نمود. در حال حاضر، حداقل 450 تهیه کننده خارجی ادویه با بخش امورفارمسی وزارت صحت عامه ثبت و راجستر گردیده است. چنین تخمین میگردد که بتعداد 250-300 از این شرکت ها طور انحصاری برای بازار افغانستان ادویه تولید می نمایند. بسیاری از این شرکت ها که در پاکستان قراردارند اجازه فروش تولیدات خویش را در پاکستان ندارند، اما میتوانند آنرا به افغانستان صادر نمایند. این امر موجب نگرانی های جدی روی واردات افغانستان حتی در مقایسه به منطقه گردیده. طور مقایسوی، هندوستان با جمعیت 1.3 میلیاردی، تنها 93 شرکت های خارجی راجستر شده دارد.

بسیاری از مسایل مربوط به نظارت و ظرفیت نظارتی که قبل از این مورد بحث قرار گرفته اند در پروسه توزیع حتی بیشتر مورد آزمایش قرار می گیرند. روی این دلیل در صورتیکه وزارت صحت عامه فاقد ظرفیت برای نظارت از پروسه از مرحله تولید تا انتقال به مرزها میباشد، پس درین صورت هیچ شانس واقعی برای نظارت از واردات ادویه زمانی که ادویه جات در سراسر کشور توزیع گردیده است، وجود ندارد.

هدف سفارشات کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) آنست تا میزان واردات را محدود ساخته و قابلیت های نظارتی را بهبود بخشد

در حالی که تحقیق و تعقیب عدلی بازیگران فاسد یک هدف مشروع را دنبال خواهد نمود، اهداف مبارزه با فساد و بهداشت عمومی از طریق اصلاحات اساسی نهادی که موجب افزایش نظارت و ظرفیت های نظارتی و به حداقل رساندن انگیزه های شرکت در عملکرد های غیر قانونی میگردد، برآورده خواهند شد.

سفارشات کمیته نظارت و ارزیابی (MEC) که مبتنی بر شناسایی آسیب پذیری های معروض به فساد میباشد، در مطابقت با این رویکرد قرار داشته و جهت رسیدن به دو هدف عمده طراحی گردیده اند. نخست، به منظور محدود کردن حجم محصولات دارویی وارد شده به افغانستان از طریق یک سلسله اصلاحات در پروسه ثبت و راجستریشن و اخذ جواز و همچنین بوسیله اصلاحات نظارتی. حتی جامع ترین و قاطع ترین اصلاحات نهادی کافی نخواهد بود مگر اینکه حجم ورود محصولات دارویی به کشور محدود گردد.

دوم، ارتقای نظارت فنی و ظرفیت های نظارتی جهت حصول اطمینان از اینکه شرکت هایی تولیدی و وارداتی به مقدار کافی تحت بررسی و کنترل قرار گرفته و ادویه جاتی که وارد افغانستان می گردند تابع کنترل شدید کیفیت قرار میگیرند.

برای کسب معلومات بیشتر با کمیته مستقل مشترک نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) بتماس شوید: +93 (0) 797515871 / www.mec.af / contact@mec.af